

A támogató: a Szegedért Alapítvány

A múlt év decemberében tette közzé lapunkban a Szegedért Alapítvány elnöksége, hogy három kuratóriuma pályázók jelentkezését várja anyagi támogatásra. Hetvenkét kérelmet bíráltak el azóta, a kuratóriumi döntéseket tegnap erősítette meg az alapítvány elnöksége. (A támogatottak neve után zárójelben a témát közöljük, s az odaítélt összeget).

Tudományos kuratórium: dr. Pitrik József — JGYTF (Környezetalkatási kutató- és oktatómunka — két éven keresztül 60—60 ezer forint); dr. Kedves Miklós — JATE (A Fosszilis zárwatermő pollenszemek című monográfia angol nyelvű kiadása — 100 ezer forint); dr. Balogh Tibor — JGYTF (A Személyiségkonceptiók című kiadvány megjelenítése — 100 ezer forint); Madártani Egyesület 37. sz. újszegedi helyi csoportja (Természetvédelmi és madártani táborok szervezése, gyűjtő- és kutatómunka — 100 ezer forint); dr. Sebené dr. Madácsy Piroska — JGYTF (Az 1990. október 4-én Szegeden tartandó nemzetközi összehasonlító irodalomtudományi konferencia anyagának megjelenítése — 100 ezer forint); JATE Természetföldrajzi tanszék (Támogatás Szeged környezeti állapot térképének elkészítéséhez — 105 ezer forint); dr. Csizmazia György — JGYTF (A szegedi Fehértó című kötet megjelenítése — 50 ezer forint); dr. Makra László — JATE (Kínába induló kutatóexpedíció támogatása — 100 ezer forint); JATE új- és legújabbkori egyetemes történeti tanszék (Szeged térségének talajvízére vonatkozó kutatások támogatása — 150 ezer forint); Tomka Béla — JATE (NSZK-beli tanulmányúthoz útiköltség — 16 ezer forint); dr. Fülöp Zoltán és dr. Vágvolgyi Sándor — JATE (Franciaországi konferenciára útiköltség-támogatás — 32 ezer forint); dr. Földes Csaba — JGYTF (ICOS-konferencián részvételhez útiköltség-támogatás — 28 ezer forint).

Művészeti kuratórium: Tandí Lajos (Szeged képzőművészei A-tól Z-ig katalógus elkészítése és kiadása — 200 ezer forint); POMPEI Szerkesztősége (Művészeti lap kiadásának indítása — 150 ezer forint); Csongrád Megyei Népművészeti Egyesület (Munkaeszközök és anyagok beszerzése — 300 ezer forint); Salieri Kamarazenekar (1990. évi működés támogatása — 300 ezer forint); Atlantis Színház

BT (Napforduló-fesztivál sorozatos megrendezése — 150 ezer forint).

Társadalmi-állampolgári kuratórium: Belvárosi római katolikus plébánia (A Fogadalmi templom tetetkezési emlékhelyének kialakítását szolgáló rekonstrukció — 360 ezer forint); Telefonos lelki segélyszolgálat (A működés támogatása — 100 ezer forint); Ifjúsági Ideggondozó Intézet (Számítógép beszerzése — 200 ezer forint); Royal Irodalmi Kávéház (A működés támogatása — 100 ezer forint); Juhász Gyula Tanárképző Főiskola versenyszervező bizottsága (Az egyetem és főiskolai hallgatók Szép magyar beszédversenyén legsikeresebben szereplő szegediek díjazása — 40 ezer forint); Kiss Ferenc Természetvédelmi Egyesület (Tanulmányutak — 60 ezer forint); Megyei Művelődési Központ (Algyői szociológiai tábor támogatása — 60 ezer forint); Tömörkény István Gimnázium és Művészeti Szakközépiskola (Zenésztanulók NSZK-beli szakmai továbbképzéséhez támogatás — 60 ezer forint); dr. Rákóczi Zsuzsanna — JATE (A XII. szociológiai világkongresszuson részvételhez utazási támogatás — 30 ezer forint); Sport és Video Menedzser Kft. (négy sportágban 35 iskola 65 csapata diáksportklubjának támogatása — 90 ezer forint).

A kuratórium a rendelkezésre álló összegnél 100 ezer forinttal kevesebbet osztott ki. Ezt a pénzt a Szegedi Felsőoktatási Tanács részére biztosítja, fiatal oktatók és hallgatók tanulmányútjainak támogatására.

A termelők többet kérnek a búzáért

A január 1-jétől érvényes, a tavalyinál magasabb árnál is többet akarnak kapni a termelők az étkezési búzáért — így foglalt állást a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetsége (MOSZ) gabonatermelőket tömörítő választmányja.

A testület kevesli az első osztályú étkezési búza tonnánkénti 5700, illetve a másodosztályú 5100 forintos árát. A termelők szövetségében az első osztályú étkezési búzáért tonnánként legalább 1200 forinttal, a másodosztályúért 1300 forinttal többet követelnek. Úgy vé-

Beszélgetés Keleti György ezredessel Politikamentes honvédség — új miniszterrel

— Milyen a hangulat a választások után a honvédség tisztikarában? Köztudott, hogy a katonatisztek túlnyomó többsége korábban az MSZMP tagja volt; s politikailag ma is az MSZP-hez, MSZMP-hez kötődik. Alakul-e a honvédség Magyarországon egy jobb-közép kormány; felkészültek-e a hivatásos katonák az ebből adódó új helyzetre?

— Az elmúlt évek tapasztalatai alapján valószínűsíthető, hogy a hadsereg tisztái állománya a baloldalra szavazott; bár konkrétan nem tudjuk, hogy jelenleg ki MSZP-s, ki MSZMP-s. Ugyanakkor minden tiszt megkapta azt a lehetőséget, hogy szabad idejében bármelyik politikai szervezetben tevékenykedhet; voltak tehát olyanok, akik más pártokra adták voksukat. Tény, hogy azon választókerületekben, ahol tisztai lakótelepek is vannak, a baloldal az országos átlagnál magasabb szavazati arányt ért el. A tisztai kar mindvégig a békés átmenet híve volt, s így természetesen elfogadja a jelenlegi politikai állapotokat. Fegyelmezettan tudomásul vették azt is, hogy a munkahelyeken — a lakótelepeken, s másutt — nincs helye semmiféle politikai tevékenységnek. Tisztában vagyunk azzal is, hogy a rendszerváltás magával hozza többek közt a hadsereg élén törető személyi változásokat. Nagy valószínűséggel civil honvédelmi minisztert kapunk, s logikusnak tartjuk, hogy a kormányt alakító győztes párt a saját embereit kívánja a tárca élére állítani.

— Milyen hatalmi pozíci-

Kedden este Szegeden tartott előadást — hivatásos katonák számára — Keleti György ezredes, a Honvédelmi Minisztérium főosztályvezetője, sajtószóvivő. Programja végzetével interjút adott lapunknak; többek között aktuális katonapolitikai kérdésekről, a szovjet csapatok kivonulásáról, a kormány- és rendszerváltás után a honvédelem területén kialakuló új helyzetről nyilatkozott.

okban várható csere, és melyik az a szint, amely alatt — a honvédség kötelékén belül — a régiók megmaradhatnak?

— Véleményem szerint elsősorban a minisztériumban történnek ezek a személycserék — amelyek, mint hangsúlyoztam, természetesen, hiszen ilyen fontos minisztérium élére a hatalmat gyakorló párt nyilván a saját embereit állítja —, s nem a hadsereg katonái vezetésében. Biztosan lesznek olyan személyek, akik nyugállományba helyezéseket kérnek; elképzelhető, hogy egyes emberek, akik valamely politikai szervezethez kötődnek, komolyabb beosztást kapnak.

Raffay Ernő, mint miniszter?

— Mind a sajtóban, mind egyéb „jól informált” körökben elterjedt az a hír, hogy az MDF Raffay Ernőt (aki az Országgyűlésben legutóbb a hadseregen belüli kivizsgálására alakult bizottságot vezette) kívánja a Honvédelmi Minisztérium élére állítani. Mi ennek a véleménye? (Annál is inkább, mert úgy tudom, személyesen ismerik egymást, együtt tették látogatást még a télen Bukarestben.)

— Valóban, tegező viszonyban vagyunk egymással, jól ismerem Raffay Ernőt; fölkészült, intelligens, kulturált embernek tartom, ugyanakkor kétségtelen, hogy katonai, szakmai kérdésekhez nem ért. Amennyiben valóban ő lenne az új miniszter — erről egyébként magam is csak ilyen szinten értesültem, mint ön, azaz a Magyar Hírlap egyik cikkéből —, eredményes működésének a biztosítékai a következők lehetnek: bizalma legyen a hadsereg vezetői és tisztikara iránt; s rendelkezzen nagy szakmai tudással tanácsadókkal.

— A szovjet hadsereg kivonulása után az eddig általuk ellátott feladatokat egy részét a magyar hadseregnek kell átvenni. Ugyanakkor hadseregünkben létszámlépitést terveznek, s a tárca költségvetését jelentősen megnyírják. Biztosítható-e ilyen körülmé-

nyek között az ország védelme?

— Az európai egyensúly fenntartása indokolta tette korábban — a Varsói Szerződés és a NATO közti komoly szembenállás miatt — a szovjet csapatok magyarországi tartózkodását. Ugyanakkor a szovjet csapatok egyetlen hadművelési tervben sem úgy szerepeltek, hogy az ország védelmét ők hivatottak ellátni. Ez mindig is a magyar honvédség felelőssége és feladata volt. Az európai politikai helyzet változása miatt jelenleg a szovjet csapatok itteni jelenlétét semmilyen politikai vagy katonai szempont nem indokolja. Az európai erőegyensúlyban bizonyos területi eltolódás következhet be; a magyar hadsereg ezentúl is, a szovjet csapatok távozása után is saját területének védelmét kell ellátnia, s erre alkalmas. A bécsi tárgyalások feltehetőleg a nyugati országokban is jelentős létszámlépitést eredményeznek. Magyarország nem határos egyetlen NATO-tagországgal sem; egyetlen NATO-tagországot sem tekintünk ellenségünknek; ellenségünk viszont minden olyan erő, amely Magyarország ellen bármiféle agressziót követ el. A szovjet csapatok kivonulása után bizonyos belső átrendeződés következik be a magyar hadseregben, főleg a területi elosztást tekintve.

Tizenkét hónap — sorkatonaként

— Mekkora létszámmal állandósul az új magyar hadsereg; mennyi időre csökken a sorkatonai szolgálat ideje?

— A jelenlegi 106 ezer 800 fős hadsereget a tervek szerint 75 ezer főre csökkentjük. A demográfiai helyzet és egyéb körülményeket figyelembe véve továbbra is szükséges fenntartani házánkban a sorozáson alapuló katonai szolgálatot. Mivel a létszámot egyharmaddal csökkentjük, így egyharmaddal csökkenthetővé válik a szolgálati idő is, amelyet feltehetőleg 12 hónapban alapítunk meg. Természetesen a Parlament ettől különböző döntést is hozhat. Kö-

vetkezések leszünk ugyanakkor abban, hogy a sorkatonáinkat — tekintve, hogy intenzívebb kiképzésre lesz szükség a rövidebb szolgálati idő alatt — ne véggyék igénybe a mezőgazdasági munkáknál vagy különböző építőipari tevékenységénél.

— Mennyire realitás a haderőszegnek a honvédelmi tárcahoz való kapcsolása? — Mintegy másfél éve született egy ilyen terv, ez azonban a Belügyminisztérium ellenállása miatt meghúzólt. Valószínűleg e kérdés újból napirendre kerül; elképzelhető, hogy a későbbiekben nem honvédségről, hanem egységes fegyveres erőről fogunk beszélni, amelynek része lesz a haderő és része a magyar honvédség.

— Időről időre fölroppen a román katonai fenyegetés „réme”. Mit tud erről mondani? Igaz-e, hogy karácsony előtt román támadás fenyegette Magyarországot?

Nem támadtak a románok

— Olyan információink voltak, hogy a Securitate december 26-ra határprovokációt készít elő. Minthogy december 23-án a romániai forradalom győzött, s a hadsereg átvált a nép oldalára, ez a provokáció nem következett be.

— Veszély fenyegette-e akkor a Paksi Atomerőművet is?

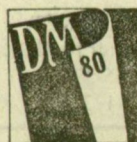
— Kétségtelen, hogy Paks mindig veszélyes hely volt, és veszélyes hely lesz, ám a megfelelő katonai védelme biztosított, így ilyen jellegű támadást kizártnak tartunk.

— Végezetül, engedjen meg egy személyes jellegű kérdést: Ön sajtószóvivőként, televíziós szerepléseivel nagy népszerűsége tett szert. Hogyan képzeli el saját további karrierjét?

— Munkámat eddig úgy végeztem, hogy nem hoztam segyent a hadseregbe. Meggyőződésem, hogy a most hatalomra jutó kormánynak nem érdeke bizonyos szakmai tudással rendelkező embereket „félreállítani”. Ugyanakkor megérténem, ha saját pártjának soraiból egy új szóvivőt nevezne ki az új miniszter — ez természetes. Mindenesetre mi az utolsó percig becsületesen ellátjuk feladatainkat; ha továbbra is szükség lesz ránk, szívesen dolgozunk régi munkakörünkben; ha szakmai okok miatt esetleg mások kerülnek a helyünkre, sok szerencsét kívánunk nekik.

Sandi István

GOMBOS ERZSÉBET

A MI nyolcvanasaink

Nyolcvanéves lett a Délmagyarország. Ebből az alkalomból, ahogy meghirdettük, feléves előfizetéssel kínáltuk meg a lapunkkal egy idős olvasóinkat. Mi újságunk, ők meg nyolcvanéves kézfogásokkal, telefonjaikkal, leveleikkel ajándékoztak meg bennünket. Napokon át szinte kizárólag az övék voltak. Nekem jutott ugyan is az a szerepkör — aki akár az unokájuk is lehetnek —, hogy megszoritssam a kezüket, meghalljam a szavukat, olvassam soraikat. Ők lettek — több mint kétszázan — az én nyolcvanasaim. A MI nyolcvanasaink. Róluk íródnak a sorok.

Ugyanúgy szorongatja kezében a személyi igazolványt, akár a többi jelentkező. A nevét olvasva, megáll kezében a toll. Alig merek felnézni, és ezt az öreg férfitekintet azonnal észreveszi. Némán áll mellettem, és egy halom fényképet vesz elő kabátja belső zsebéből. Festményekről készültek a fotók. A senki másával össze nem téveszthető stílusú művész képei. Ott az önarckép is az egyikén. Vendégem velem együtt nézegeti. Aztán kezembe adja az Ausztriában összegegett autóképmását, a temetés pillanatfelvéte-

leit, és most már kiszakad belőle a fájdalom. Mintha megkönnyebbülne, hogy újra beszélhet róla. Vajon hanyadszorra meséli el a baleset történetét, hány embernek adta már kezébe ezeket a képeket? Nem, ő nem akar felejtetni, ő emlékezni akar... Arra, mit mondott a fia, amikor útnak indult. Arra, miért vette az alsóvárosi napsugárzás házat. Mire vágyott, mi mindent akart még megfesteni. Az ő festő fia: ZOLTÁNFY ISTVÁN.

A levél Sándorfalváról érkezett. „Délmagyarország szerkesztősége. Tárgy: Az újság feléves nem befizetése. Születtem: 1910. V. 2.” Név, lakcím, személyi szám, személyi igazolvány száma és egy 50 forintos okmánybélyeg. Nem értem, miért küldték? Minek, minek — hallom, ahogyan a bácsi dohogta. — Maga ennyit sem tud! Nálunk mindig, minden kérelemhez bélyeg kell.

Istenem, kenyérre, tejre is költhetne volna. A bélyegnek éppen csak a széle ragad a levélpapírhoz, így sikerül épségben megmentenem. Borítékba teszem, visszaküldöm. Remélem, a postán megér-

tik a bácsi tévedését, és „forintosítják” a nekünk szánt küldeményt.

Magunk se nagyon igazodunk el ebben az összekuszálódott világban, akkor egy 83 éves nénitől hogyan várhatnánk ezt... Levélírónk mindenestre úgy gondolta, biztos, ami biztos. „DM 80. (emléma) — vezetőnek, Király Zoltán és Raffay Ernő. A Délmagyarország napilapból olvastam, hogy a 80 éves Délmagyarország keresi 80 éves előfizetőit. Tisztelettel öv. Ragán Jánosné értesitem a vezetőséget, 1906. szeptember 7-én születtem Szegeden, mint magyar állampolgár. 1950 óta lakom a Rákóczi u. 42. sz. kis magánházban, jelenleg is előfizetője vagyok a Délmagyarországnak napilapnak. Egy-két hónapig lemondtam az áremelés végett, de visszarendeltem, mert nagyon hiányzott, és úgy döntöttem, inkább másról lemondok. De a lapról nem, mivel teljesen egyedül élek, és ez után figyelem a világ eseményeit. Ha netán úgy döntenének, hogy személy szerint engemet is érint kedves figyelemességük, tisztelettel köszönöm. Szavazókötelességemnek eleget tettem. Egy 83 éves, régi előfizető vagyok, és maradok még akkor is, ha névváltoztatás lesz is.”

Köszönjük a hűségét. Kár, hogy nem fiatalabb egy kicsit. Tetszik tudni, nem tehetünk kivételt, csak az éppen most nyolcvanévesek kaphatják meg a kedvezményt.

Különös küldemények... Kapok kottapapíron kért „besorolási kérelmet”, a becsületesség zálogaként temérdek kis előfizetési nyugtát, sőt még választási értesítőt is, a nyolcvan esztendő igazolásául. A legnagyobb meglepetésem akkor ér, amikor egy nemrégiben elhunyt asszony személyi igazolványának fénymásolatát hajtom szét, és megborzongva olvasom, a nevére kéri a kedvezményt...

Fáj a szívem a feledékenyekért, akik se nevet, se címet nem irtak. Örülök viszont a törődésnek, amit a gyerekek, az unokák, a szomszédok, a gondozónők, a rendelői asszisztensek tanúsítanak lapunk kedvezményezettjei iránt.

Végezetül „nyolcvanasaink” elfoglaltságai. Ez egyszer engedtessek meg nekünk, hogy köztegyük. Ime, a vissza-visszaköszönő mondatok: „Hozzánk nőtt az újság, minden reggel az a legelső, hogy elővesszem. Türelmetlenül várom minden nap. Újság nélkül mégsem lehetünk, még ha felemelték is az árát, akkor is járátjuk. Csak kell tudnom, mi történik a világban. Sajnos, én is nyolcvanéves vagyok szép gesztus ez önökől, hogy ránk gondoltak, velünk akarnak ünnepelni. Kisnyugdíjas vagyok, jól jön minden anyagi segítség. Köszöntöm kedves mindnyájukat, újságírókat, gépirókat, titkárműködőket.”

Mi tagadás, jólesik, hogy velünk vannak, és kérjük, olvassák még sokáig erőben, egészségben a Délmagyarországot.